

به شیوه خودشان عاشق می‌شوند

«عاشقانه‌ها»

(۱۳۷۰-۱۳۹۱)

علی بابا چاهی

امشارات مواردی

فهرست

۷	به ضرورت
۱۹	متزل های دریا بی نشان است
۲۱	وصل فراقی
۲۴	چرا قهقهه ای است؟
۲۷	امروز دیگر
۳۱	تم تم بارانم
۳۳	امضای یادگاری
۳۶	سفیدی ها را بخوان
۳۹	مطمئنی که
۴۱	عقل ما
۴۴	از کجا که ما
۴۷	عقل عذاب می دهد
۴۹	با چهره های مختلفی از تو
۵۲	به روایت خودمان
۵۰	تو او را ندیده ای
۵۸	این طور عصری را
۶۱	فقط یک شوخی بود
۶۴	از دو درخت فقط
۶۷	قیافه ام که خیلی مشکوک است
۶۹	تا بوشهر

۱۴۴	این نقطه‌ی ثقل.....
۱۴۶	این دنیای شوخ و شنگ.....
۱۴۸	میکربازی.....
۱۵۰	این ماجرا.....
۱۵۱	قابل دفاع است.....
۱۰۰	این حرفِ حساب.....
۱۰۷	آی هم رنگیست.....
۱۰۹	گل باران هزار روزه.....
۱۷۱	آدم این طوری.....
۱۶۳	مطلوب این جاست که —
۱۶۰	لچ بازی.....
۱۶۷	فکرش را نمی‌کردم.....
۱۶۹	اشیا مؤنث اند.....
۱۷۰	دور خیلی دور.....
۱۷۲	یک نوع زندگیست.....
۱۷۴	عاشق یک صندلی بود.....
۱۷۶	تکه چسبان.....
۱۷۸	این طوری بهتره.....
۱۸۰	۵ سال گذشت.....
۱۸۳	دُنیا اشتباه می‌کند.....
۱۸۵	هر کسی کار خودش.....
۱۸۷	چه کارش داری؟.....
۱۸۹	تأثیر فوری.....
۱۹۱	دیده نمی‌شوند.....
۱۹۳	همین طوره.....
۱۹۰	برای خنده.....
۱۹۷	درس اخلاق.....
۱۹۹	پشت صحنه.....
۲۰۱	واقعًا؟.....
۲۰۳	بیا گوش‌ماهی جمع کنیم (۳۰ شعرک).....
۲۱۰	باغ انار از این طرف است.....
۲۱۷	مخصوصاً که —

۷۲	روانی ۱
۷۵	با اما و اگر
۷۸	چاقو که هیچ
۸۱	رفته بودم به صید نهنگ
۸۳	قسم ۲
۸۴	قسم ۳
۸۶	عاشقانه - گانگستری
۸۹	رنگ ضدزنگ
۹۲	عبور ناممنوع
۹۰	مطابق با اصل
۹۸	آدم زغالی
۱۰۱	از قلم افتاده
۱۰۰	پیکاسو در آب‌های خلیج فارس
۱۰۷	نقاشی بر دیوار
۱۰۹	ساکن اولین انفجار
۱۱۰	عاصری که شدم
۱۱۲	امروز ۹
۱۱۴	حتماً؟
۱۱۵	دو تعبیر
۱۱۶	باطل نمی‌شود
۱۱۸	خندید و گفت
۱۲۰	از رویات‌ها
۱۲۲	کلمه به کلمه
۱۲۵	فقط از پریان دریایی زخم زبان نمی‌خورد
۱۲۷	شکار پروانه
۱۲۸	فروشی نیست!
۱۳۰	گفتم که ..
۱۳۲	به تنهایی می‌گوییم تو
۱۳۴	تازه شروع شد
۱۳۷	هوش و حواس گل شب بو
۱۳۹	امکان دارد
۱۴۲	کیم که ثابت شد

پہ خسروت

وقتی می‌بینم پیرمردی سپیدموی هرچند چشم‌رنگی! دارد از آن سرِ دنیا در دفاع از مفهومی ستی همچون عشق کتاب می‌نویسد پیش از آن که همدلی و «هم در دل»‌ای اش را با دلِ شرقی خودم احساس کنم به پاد این گفته‌ی نیچه می‌افتم:

یا هنوز هیچ چیز از سروصدای گورکنانی که خدا را دفن می‌کند،

همی شنویم؟

آیا هنوز بُوی تجزیه‌ی خدا را استشمام نمی‌کنید؟ آری، خدایان نیز

تلاشی می‌شوند!

خدا مرده است و مرده خواهد ماند و ما او را کشته ایم.»

به جای خدا کلمه‌ی عشق که بگذارید، متنی با فانوس‌های قرمز و طوفان‌های خاموش، پیش رویتان بی‌قراری خواهد کرد: آری، ما او را کشته‌ایم!

۲۱۹	فردا معلوم می شود
۲۲۱	به همین صورت
۲۲۳	شرط دارد
۲۲۵	تشخیص درد

بی‌چون و چرا آن را پذیرفته‌اند:

مشوق من گویی ز نسل‌های فراموش گشته است

...

او وحشیانه آزاد است مانند یک غریزه‌ی سالم

در عمق یک جزیره‌ی نامسکون.

او پاک می‌کند با پاره‌های خیمه‌ی مجnoon
از کفش خود غبار خیابان را

(فروغ فرخزاد، تولدی دیگر)

این‌که فروغ شاعر نازنین و دلنشیانی است تردید ندارم!

اما این نکته را فراموش نکنیم که فروغ به رغم هوش و حواس گل شب‌بویی‌اش و با توجه به سن و سال کم‌اش، از مجnoon (واز کم و کیف ادبیات کهن ایران - نثر و نظم و شعر) درکی اگر نگوییم عامیانه، غیرعمیق دارد. اکتوپیان عزیز به تبع این شعر فروغ عزیز لابد در جهان مدرن «دیگر خیال‌شان از همه سو راحت است» که: «این شعر غریب، بیش‌تر از آن جهت مهم است که بر تصوّرات ستّی از عاشق و مشوق مهر باطل می‌زند و تصوّر عینی و واقعی او را مجسم می‌کند»
اما قضیه به این سادگی‌ها نیست!

چرا که پیش از این شعر غریب، جهان مصرفی غریب! و عشق‌های عجیب‌غریب را به‌طور غریبی از گردونه خارج کرده است.

بخش عمده‌ای از شاعران مادرزاد مدرن ما گرچه به درستی در تضاد با تصوّر غالباً مصحّحِ مشوق ستّی به سر می‌برند، اما عجلانه تغزل درآمیخته با روح زمان را هم به‌طور کلی ناهمزمان Sancoronic تلقی می‌کنند. و در نتیجه خواسته یا ناخواسته به تأیید رابطه‌های

اسم این پیرمرد زیگمونت باومن و معرف حضور اهالی شعر و فلسفه در ایران است. اگر او در این سن و سال در دفاع از عشق، دلایل «قوی و معنوی» می‌آورد، بی‌گمان مایه‌ی دلگرمی این یکی پیرمرد مو خاکستری سیه‌چشمی‌اشرقی است، اما نه تا آنجا که اعتماد به نفس این متن را زیر سؤال ببرد.

این «باب» ناباب، ایجاب نمی‌کند که من به شرح و بسط عقاید این متفسّر فرنگی پردازم پس تنها بر یکی از نکاتی که در واقع شرح مشتاقی اوست درنگ می‌کنم. او معتقد است که: فرهنگ مصرفی غرب ای کاش، عشق را این‌چنین خام خام نمی‌بلعید. با این تأکید که: «انتفاع آنسی، تو رگزنهای سریع، ارضای فوری؛ و عده‌ی یادگیری هنر عشق‌ورزی؛ و عده‌ی دروغین و فریبکارانه‌ای است!»

و این همه را پیرمرد در کتاب «عشق سیال» اش آورده و جناب عرفان ثابتی هم آن را ترجمه کرده است که: هزار و سیصد آفرین بر ایشان! خب! که چی؟

که شاعران نسل پس از ما که سال‌ها پیش جوان نامیده می‌شدند این‌چنین با شتاب و عتاب، تغزل‌های اناری رنگ را هم بی‌درنگ از پنجره به کوچه پرتاب نمی‌کردند که: ناهمزمانی را تاب نمی‌اوریم!

من اما در خصوص عشق و شعر عاشقانه به‌طور مسرور در سرآغاز کتاب نامستطاب عاشقانه‌ترین‌ها (گریشن و بررسی شعرهای عاشقانه) - نشر ثالث ۱۳۸۴ - آورده‌ام و تکلیف‌ام را کم و بیش با این قضیه روشن کرده‌ام!

-۲

خواب، خواب می‌آورد، تداعی؛ تداعی را.
فروغ فرخزاد نوشته است و اهالی شعر و ادبیات امروز ایران